

Lleida és la província catalana que gaudeix de més agilitat als jutjats. Des d'allí, i amb dues dècades d'experiència, ens arriba en Santiago Mas Camí. Però no són només els jutjats els que es mereixen felicitacions a la Terra Ferma: **"El Col·legi d'Advocats disposa d'una escola de pràctica jurídica que funciona molt bé. De fet, jo vaig ser membre de la Junta."** Confessa que els seus inicis exemplifiquen **"el que mai hauria de fer un advocat: instal·lar-se com vàrem fer un company i jo, sense haver fet cap passantia. Aquest aprenentatge em sembla vital per disposar, a posteriori, d'una bona base com a professional."** Escola de pràctica jurídica o passantia? **"Si fos possible, caldria passar per totes dues coses, perquè la primera et facilita una visió molt global de l'advocacia i la segona et dona a conèixer la forma de treballar d'un lletrat en concret, que pot estar especialitzat en certes matèries i no treballar en d'altres."**

Ell no tem que la conclusió del darrer Congrés d'Advocats, segons la qual les passanties han de ser remunerades, pugui fer desaparèixer aquesta pràctica tradicional: **"El tipus de contracte que se signaria seria civil, i no laboral, la qual cosa significa que tutor i passant podran decidir de mutu acord la quantitat a percebre pel darrer en funció de les circumstàncies."**

A més de trobar-se immers en polèmiques com aquesta, el nostre protagonista s'ha d'ocupar del despatx generalista que comparteix amb Jordi Amorós a la capital del Segrià: **"Ens arriben molts assumptes de dret civil, mercantil, penal, de circulació i contencions administratiu"**, assumptes que comenten entre els dos. Aquesta col·laboració crea una excel·lent atmosfera i és el secret per avenir-se tan bé. I el secret per ser un bon advocat? **"No crec que inicialment la meva opció fos vocacional, si bé al llarg del temps m'he anat estimant més la professió, fins al punt que ha esdevingut l'eix de la meva vida. És a mesura que t'arriben casos i contactes amb la gent que t'entra el cuquet de la professió."** Tanmateix, reconeix que **"aquesta feina és molt intensa i si la vols fer ben feta hi has d'invertir moltes hores. Tots els dies arribo a casa a les 9 del vespre. Si en aquell moment no em trobés un recolzament familiar em podria haver tornat boig, sobretot quan aquest horari incloïa els caps de setmana. És per la meva família que vaig decidir que el dissabte i el diumenge eren sagrats. Per a mi, la família és un fonament en la meva professió."** En Santiago té la sort de disposar també d'aquest fonament al despatx, perquè la seva dona, la M. Lourdes, hi treballa.

Vocacional o no, el que té molt clar és que, per dedicar-se a aquesta activitat, cal ser necessàriament **"honrat, i no em refereixo als diners, sinó al fet que sempre cal dir al client la veritat."** I és que **"el comportament de l'advocat no ha de ser únicament ajustat al dret, sinó també ètic. No és suficient dir 'Jo no infringeixo cap norma.' És per això que cap membre del col·lectiu no pot fer coses com demanar una provisió de fons per tal que el client no se li escapi."** Al contrari: **"Als clients se'ls ha de donar sempre l'oportunitat de venir i marxar si no estan contents. I això darrer és el millor que poden fer quan no s'ha establert la química adient amb qui els ha d'orientar. La nostra funció és restaurar al client l'equilibri perdut com a conseqüència d'una descompensació."** Mentir és, doncs, tan vergonyós abans com durant el judici: **"Per de-**

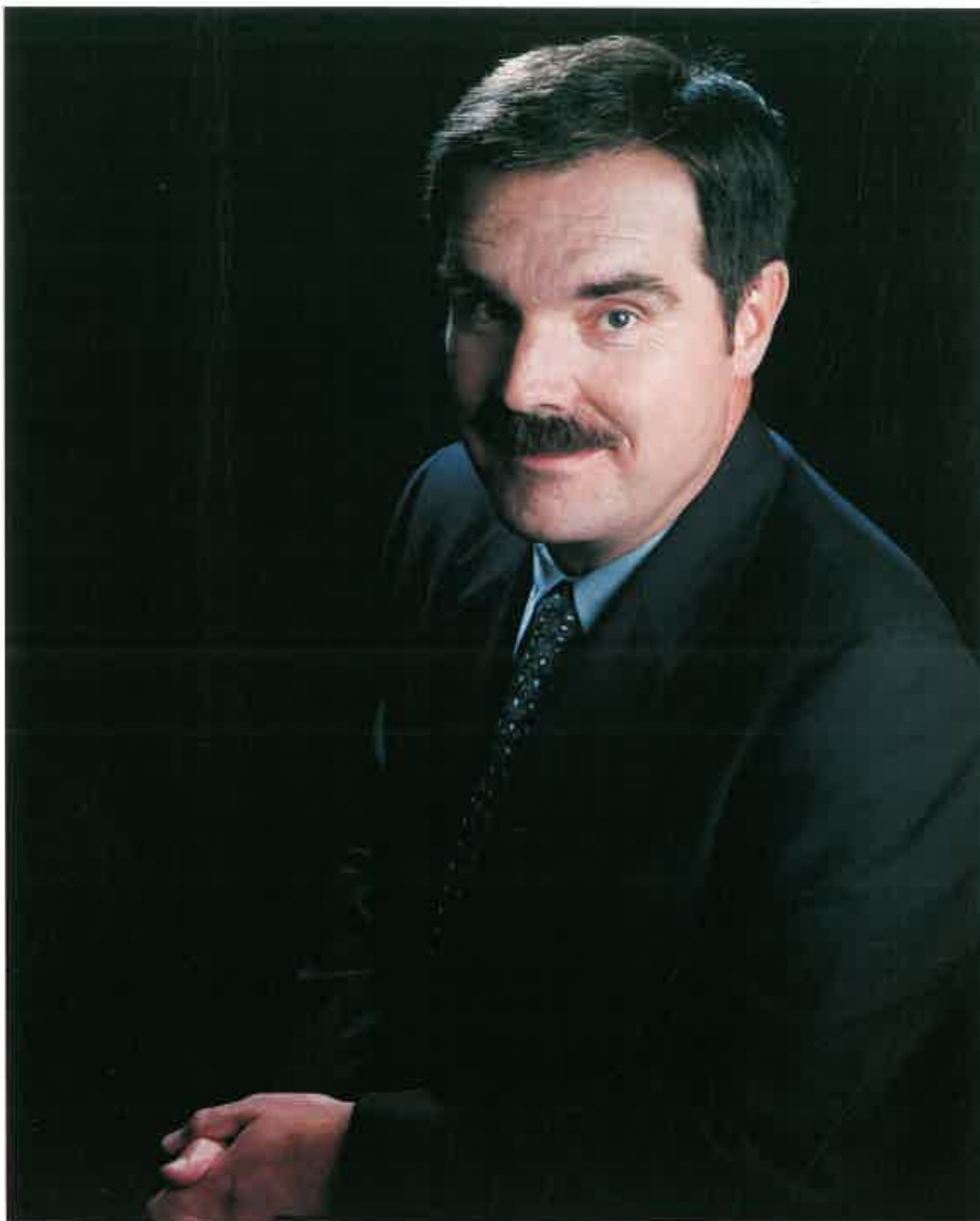
fensar el teu client has de fer el que convingui, però això té uns límits. Si la defensa no s'aguanta, el client ho ha de saber." Val a dir que les actuacions abusives per part de membres del sector es deriven, en part, de la massificació que afecta el món de l'advocacia: **"Els governs haurien d'alertar els estudiants sobre la realitat que es trobaran un cop acabin la carrera."**

En qualsevol cas, l'honestedat es revela com la millor amiga del lletrat amb el col·lega, amb el client i amb l'advocat de la part contrària: **"Els meus companys i jo estem més que acostumats a arreglar judicis només de paraula, fins i tot en casos en què les indemnitzacions eren de milions."** També davant dels tribunals, **"encara que de vegades tinguis la sensació de predicar al desert, perquè pot passar que, tot d'una, modifiquin una llei en la qual t'havies basat durant molts anys."** L'expressió **"predicar al desert"** és particularment eloqüent quan l'advocat topa **"amb un jutge mal educat, que no presta atenció. Afortunadament, això passa molt poc, i la realitat és que els jutges, en general, són educats i escolten. El que els passa a alguns és que no tenen sentit comú. En conseqüència, per molt dret que sàpiguen no el sabran aplicar. És llavors que dicten les resolucions que menys t'esperes."**

I quan menys te les esperes: **"Per sort, jo exerceixo majoritàriament a Lleida, però quan tinc a les mans un contenciós administratiu o un recurs de cassació al Tribunal Suprem la sentència triga anys a dictar-se. Saps quan hi entres, però no saps mai quan en surts. Això és l'antítesi de la justícia: una justícia que no sigui ràpida no és ni justícia ni és res. L'equilibri trencat per un individu s'ha de restaurar al moment, si no l'acció ja no té sentit."**

Una altra cosa que tot sovint sembla mancada de sentit són les condemnes a privació de llibertat: **"L'esperit de les penes es basa en la idea que aquell ciutadà modifiqués la seva actitud i, un cop recuperada la llibertat, no tornés a delinquir. La realitat, però, és una altra. S'han de tenir en compte, entre altres factors, la capacitat i els estàndards educatius dels centres penitenciaris. En definitiva, l'educació hauria de ser la bandera de tots els estats, perquè és la solució a molts de problemes, entre ells els penals."** També l'educació jurídica: **"Durant dos anys, vaig ser professor de dret usual a l'Escola de Belles Arts de Lleida. S'ensenyaven les nocions de dret que poguessin ser necessàries en la vida quotidiana. Els alumnes s'ho passaven d'allò més bé en aquesta assignatura, que jo vaig orientar d'una manera força informal."** Tot sembla indicar que anem a més: **"A les escoles ja s'introdueix els nens als eixos bàsics de la Constitució."** En Santiago té molt clar que **"l'aplicació de la justícia existeix. Ara bé, la idea que en té l'advocat és un somni. Es tracta d'un mal necessari: l'ideal seria que no calguessin ni normes. I com que això representaria viure en un Estat diví, és impossible."**

Tant de bo tots nosaltres, advocats i no advocats, puguem contribuir en la tasca dels homes de dret i els fills del nostre protagonista, la Carla i el Guille, heretin un món més just. Quan siguin grans recordaran la figura del pare més que la de l'advocat. De la mateixa manera, en Santiago evoca en aquestes darreres línies els noms de dos homes que el van marcar: el professor Solé Tura i el senyor Capell, president de l'Audiència de Lleida.

**“La nostra funció
és restaurar al client
l’equilibri perdut com
a conseqüència d’una
descompensació”**

Santiago Mas - Lleida (Segrià)